

KONSERVĒŠANA

dabiskās sulās

Sastādījusi *Ilze Čerņevska*

Mākslinieks *Viktors Parkovs*

ISBN 978-9984-800-97-4

© I. Čerņevska, teksts, 2010

© «Izdevniecība Avots», 2010

© V. Parkovs, māksl. nof., 2010

tas sekmē brūču, apdegumu, augoņu dzīšanu, kuņģa slimību ārstēšanu, nostiprina organisma spēju cīnīties pret saaukstēšanos un lipīgām slimībām. Ja uzturā trūkst A vitamīna, pasliktinās redze, organisms novājē.

K vitamīnu satur spināti, salāti, tomāti un citi dārzeņi; tas palīdz apturēt asiņošanu, sazdiedēt brūces.

Vitamīnu saglabāšanās pasterizētā vai sterilizētā sulā

Karotīns (A provitamīns) pasterizējot un sterilizējot labi saglabājas, bet to viegli oksidē gaisa skābeklis. Ja sulām glabājot nepieklūst gaiss, tad karotīna zudumi ir niecīgi.

B₁ vitamīns karsējot labi saglabājas skābā vidē, bet sārmainā vidē viegli sadalās. Tas ir izturīgs pret oksidēšanos, tāpēc sulā B vitamīna ir tikpat daudz kā ogās.

B₂ vitamīns ir izturīgs pret karsēšanu, bet sadalās gaismā.

PP vitamīns pret karstumu ir sevišķi izturīgs.

C vitamīns ir ļoti neizturīgs, viegli oksidējas gaisā pat istabas temperatūrā. Ilgākā paaugstinātas temperatūras (augstākas par 50 °C) iedarbībā, ja brīvi piekļūst gaiss, šis vitamīns aiziet bojā. Ievērojot to, ka galveno C vitamīna daudzumu cilvēks uzņem ar augļiem, ogām un dārzeņiem, tā saglabāšanai jāveltī liela uzmanība. Precīzi ievērojot konservu gatavošanas tehnoloģiju, gatavā produktā saglabājas 80% C vitamīna.

OGAS UN AUGĻI DABISKĀS SULĀS

Meža zemenes savā sulā

2 kg gatavu zemeņu, 3 kg sliktākas kvalitātes zemeņu.

Sliktākas kvalitātes zemenes notīra un izspiež no tām sulu. Labas kvalitātes zemenes pilda sausās, tīrās pudelēs, katrā pudelē ieber 1–2 tējkarotes cukura, lai saglabātos skaista krāsa, un ogas pārlej ar sagatavoto sulu. Pudēles 20–25 minūtes sterilizē 80 °C temperatūrā un atdzesē tajā pašā ūdenī. Nākamajā dienā sterilizēšanu atkārtoti un pudeles aizkorķē.

Ogām, no kurām izspiesta sula, var pievienot cukuru un savārit marmelādi.

Dārza zemes savā sulā

1 kg zemeņu, 200–250 g cukura.

Pirmais paņēmieni s

Zemes pārkausa kārtām ar cukuru un noliek pa nakti vēsā vietā. Nākamajā dienā ogas liek burkās, atstājot brīvu augšdaļu. Sulu, kas palikusi katlā, sakarsē līdz 80 °C un pārlej ogām. Burkas sterilizē 80 °C temperatūrā: puslitra burkas – 7–8 minūtes, litra burkas – 12–15 minūtes. Pēc tam burkas aizvāko.

Otrais paņēmieni s

Ogas burkās pārlej ar sulu, kas iegūta no zemākas kvalitātes ogām un sakarsēta līdz 80 °C (sulai pievieno cukuru – 300 g uz 1 l). Karsē, kā norādīts iepriekšējā receptē.

Trešais paņēmieni s

Notīrītas, saspaidītas ogas liek burkā un pārlej ar zemākas kvalitātes ogu sulu bez cukura. Karsēšanas ilgums un temperatūras režīms kā pirmajā paņēmienā.

Ceturtais paņēmiens

Zemenes var konservēt ar karsto pārļiešanu. Ogas liek traukā, pa starpām berot cukuru (200–300 g uz 1 kg ogu). Uzglabā vēsā vietā, līdz izdalās sula. Katlu liek uz nelielas uguns un masu karsē līdz 85–90 °C, reizēm samaisot, un tur šādā temperatūrā 5 minūtes. Kad ogas izkarsētas, tās kopā ar sulu ātri pilda burkās un katru piepildīto burku nekavējoties aizvāko.

Meža zemenes jāņogu sulā

1 kg meža zemeņu, 3/4 glāzes jāņogu sulas, 300 g cukura (var arī bez cukura).

Ogas noskalo, aplej ar karstu jāņogu sulu, pievieno cukuru un atstāj uz 2 stundām. Ogas uzvāra, lej sterilās burkās un tās aizvāko.

Dārza zemenes jāņogu sulā

1 kg zemeņu, 1/2 l jāņogu sulas, 1 ēdamkarote cukura.

Zemenes noskalo un liek katlā. Pārlej jāņogu

Zilenes savā sulā bez cukura

1 kg zileņu, 1 glāze zileņu sulas.

Zilenes pārlej ar zileņu sulu, uzkarsē līdz 65 °C temperatūrai, pilda burkās un sterilizē 100 °C temperatūrā: puslitra burkas – 10 minūtes, litra burkas – 20 minūtes.

Zilenes dzērveņu sulā

3 kg zileņu, 1 glāze dzērveņu sulas.

Zilenēm pārlej dzērveņu sulu, vāra 3–5 minūtes, karstas pilda burkās un tās aizvāko. Dzērveņu sula ir konservants, kas satur benzoskābi, kurai piemīt konservējošas īpašības.

Zilenes jāņogu sulā

1 kg zileņu, 1/2 l jāņogu sulas.

Ogas noskalo un liek katlā. Pārlej jāņogu sulu, 10 minūtes vāra, lej burkās un tās aizvāko.

SATURA RĀDĪTĀJS

AUGĻU, OGU UN DĀRZEŅU NOZĪME UZTURĀ	3
OGAS UN AUGĻI DABISKĀS SULĀS	9
Meža zemes savā sulā	9
Dārza zemes savā sulā	10
Meža zemes jāņogu sulā	11
Dārza zemes jāņogu sulā.....	11
Dārza zemes biešu sulā	12
Brūklenes ābolu sulā	12
Brūklenes savā sulā ar āboliem	12
Brūklenes savā sulā	13
Brūklenes savā sulā ar plūmem	15
Mellenes savā sulā	15

Mellenes biešu sulā	16
Melleņu džems dzērveņu sulā	16
Zilenes savā sulā bez cukura	17
Zilenes dzērveņu sulā	17
Zilenes jāņogu sulā.....	17
Dzērvenes savā sulā.....	18
Dzērvenes aveņu sulā	18
Avenes savā sulā	18
Avenes jāņogu sulā.....	19
Kazenes savā sulā	19
Lācenes savā sulā	20
Bez cukura konservētas upenes savā sulā	21
Ar cukuru konservētas upenes savā sulā.....	22
Upenes zemeņu sulā	23
Upenes biešu sulā	24
Upenes jāņogu sulā.....	24
Upenes aveņu sulā	24
Upenes ērkšķogu sulā.....	25
Upēju biezenis	25
Rabarberi savā sulā	26
Ērkšķogas savā sulā	27
Sausserža ogas biešu sulā.....	27
Ķirši savā sulā	27

Ķirši biešu sulā	28
Saldie ķirši savā sulā	28
Bumbieri ābolu sulā I	28
Bumbieri ābolu sulā II	29
Bumbieri apelsīnu sulā ar vaniļcukuru	30
Bumbieru kompots dažādu ogu sulās	30
Plūmes biešu sulā I	31
Plūmes biešu sulā II	31
Āboli ķirbju sulā	32
Aprikozes burkānu sulā	32
Aprikozes burkānu–citronu sulā	33
«Paradīzes» āboli ķirbju sulā	33
Ābolu kompots dažādu ogu sulās	34
DĀRZEŅI DABISKĀS SULĀS	35
Kāposti ar burkāniem un brūklenēm biešu sulā	35
Biešu sulā marinēti sīpoli	35
Bietes ar melnajām plūmēm ābolu sulā	36
Ķirbji ābolu sulā	37
Tomāti ābolu sulā	37
Fizāļi ābolu sulā	38
Jāņogu sulā ar medu skābēti ķiploki	38
Garšaugi rabarberu sulā	39

Jāņogu sulā marinēti ķiploki	40
Dārzeni jāņogu sulā.....	40
Gurķi ar dillēm un citronu ķirbju sulā	41
Gurķi savā sulā.....	42
Jāņogu sulā pasterizēti gurķi	42
Gurķi tomātu sulā.....	43
Jāņogu sulā skābēti gurķi	43
Tomāti jāņogu sulā.....	44
Tomāti ar baziliku un ķiplokiem	
ērķšķogu sulā	45
Sālīti tomāti savā sulā.....	45
Tomātu biezsula francūžu gaumē	46
Tomātu–ābolu biezsula	47
Tomātu kompots	47
Konservēti tomāti ar garšvielām savā sulā... 48	
Kabači ar dāržeņiem tomātu mērcē.....	49
Kabači tomātu mērcē poļu gaumē.....	50
Cukini tomātu mērcē.....	50
Dārzeni tomātu sulā	50
Pākšu pupiņas tomātu sulā	51
Ziedkāposti tomātu sulā	52
Baklažāni tomātu sulā	52
Papriku, burkānu un tomātu salāti ābolu sulā	53

Paprikas ābolu biežsulā poļu gaumē.....	54
Paprikas tomātu sulā bulgāru gaumē.....	55
Paprikas ar sīpoliem tomātu biežsulā.....	55
Paprikas tomātu sulā čehu gaumē	56
Paprikas un tomāti savā sulā.....	57
Savā sulā skābēti kāposti	58
Savā sulā skābēti kāposti ar kadiķogām	59
Savā sulā skābēti kāposti ar vīnu	59
Savā sulā skābēti kāposti ar plūmēm	60
Savā sulā skābēti kāposti ar sēnēm poļu gaumē	61
Savā sulā skābēti kāposti ar dārzeņiem I....	61
Savā sulā skābēti kāposti ar dārzeņiem II....	62
Savā sulā skābēti kāposti ar augļiem.....	63
Sēnes tomātu biezenī	63